

Раздел 9. ПРАВІЛЫ ПЕРАНССУ СЛОЎ

§ 30. Правілы пераносу слоў

1. Падзел слоў на часткі для пераносу на другі радок грунтуецца на прынцыпе складанасці з магчымым захаваннем марфемнай структуры слова: *ра-дзі-ма, пра-чы-таць, сі-ні*.

Дзеянне гэтага правіла абмежавана некаторымі прыват-

нымі выпадкамі:

- ✓ адна літара, хоць яна і ўтварае склад, не пераносіца і не пакідаеца: *ялі-на, уро-кі, бе-ляя*
- (*нельга*: я-ліна, у-рокі, бела-я);
- ✓ калі ў сярэдзіне слова паміж галоснымі маецца спалучэнне зычных, то на наступны радок пераносіца або ўсё гэтае спалучэнне, або любая яго частка; можна пераносіць: *кро-пля, крап-ля; ма-ста-чтва, мас-тач-тва, мас-тачт-ва; раз-віць, ра-звіць; ва-рэн-не, ва-рэ-нне;*
- ✓ літары *дз, дж*, якія абазначаюць адзін гук, не раздзяляюцца: *са-дзіць, ва-джу; спалучэнне дж і дз* можна разбіваць пераносам, калі *д* адносіца да прыстаўкі, а *з, ж* – да корана: *ад-значыць, ад-жыць;*
- ✓ літары *й, ў, ь*, а таксама апостраф не аддзяляюцца ад папярэдняй літары: *лай-ка, воў-на, Кузь-ма, сур’ёзны.*

2. У складаных словах кожная іх частка пераносіца згодна з правіламі пераносу асобных слоў: *тор-фа-ўбо-рачны, збож-жас-на-ры-хтоў-ка.*

3. Пры пераносе не дзеляцца абрэвіятуры, якія пішуцца вялікімі літарамі або з'яўляюцца спалучэннем літар і лічбаў, а таксама графічныя скарачэнні слоў і выразаў: *MУС, ЕАГ, ВАЗ-24, г.д., стст.;* пры пераносе не адрываюцца ад лічбаў далучаныя да іх канчаткі або часткі канчаткаў: *а 20-й (адзін), у XIX-ым (стагоддзі);* не адрываюцца ад прозвішч імяцялі: *М. Багдановіч, Лугоўскі А. І., М. В. Краўцова;* не пераносіца на наступны радок знакі прыпынку; не пераносіца на наступны радок злучок (дэфіс), які супадае са знакам пераносу (пры гэтым знак пераносу не ставіцца); пры пераносе нельга адрываць ад лічбы скарочаныя назвы адзінак вымярэння: *1 кг, 10000 руб., XX ст., 5 га.*

Практыкаванне № 54. Запішыце слова і спалучэнні слоў, падзяляючы іх рыскамі для пераносу. Звярніце ўвагу на варыянтныя выпадкі.

Адухоўленасць, адведзіны, безграшоўе, Мінск, абедзве, будзыце, узгор’е, падземны, байка, гаркам, досвітак, 500-ая (аўдыторыя), сацкаўшчына, бібліёграф, нараджэнне, газпрам, Л. Давідовіч, ТУ-124, аб’ява, каля ўніверсітета, дрожджы, зміагнеласць, адажыя, брыльянт, ледзьве, адзімаваць, 50 мм, камп’ютар, явар, юннат, кіраўніцтва, завабліваць, пер’е, двухкіламетровы, размяжоўваць, вольны, трох’ячэйсты, г. Брэст, аднадушнасць, інжынер-эканаміст.